

KUNSTLOCATIE **WÜRTH** 's-HERTOGENBOSCH

08 APRIL | 15 MAART
2019 | 2020

François

MOBELLET

Geometrie en Ironie

Kunstwerken uit de Verzameling Würth

François (1926 Cholet – 2016 Cholet, Frankrijk)

MORELLET

Geometrie en Ironie

Kunstwerken uit de Verzameling Würth

In zijn vroege carrière schilderde de Franse kunstenaar François Morellet voornamelijk figuratief. Toch wordt hij vandaag de dag wereldwijd gezien als één van de meest toonaangevende kunstenaars van de Concrete kunst. Ook wel bekend als Geometrisch abstracte kunst.

Naast de schilderkunst hield hij zich in zijn werkzame bestaan ook bezig met grafische kunst, beeldhouwkunst en lichtkunst in de vorm van installaties. Lijnen, driehoeken en vierkanten, vatte hij in een lineaire, systematische stijl; geschilderd, geplakt met tape, vervaardigd uit metaal, hout of neonbuizen.

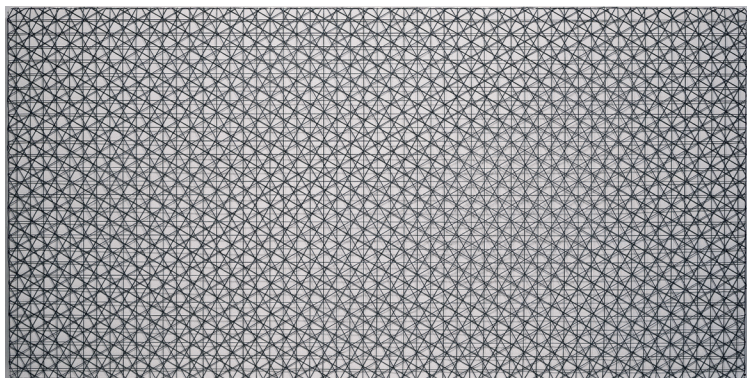
Geometrie

Vanaf de jaren 50 kenmerkte zijn werk zich door een geometrisch abstracte vormtaal. Morellet liet zich inspireren door veel kunstenaars. Voor zijn vroege werk keek hij naar de kunst van Oceanië, in het

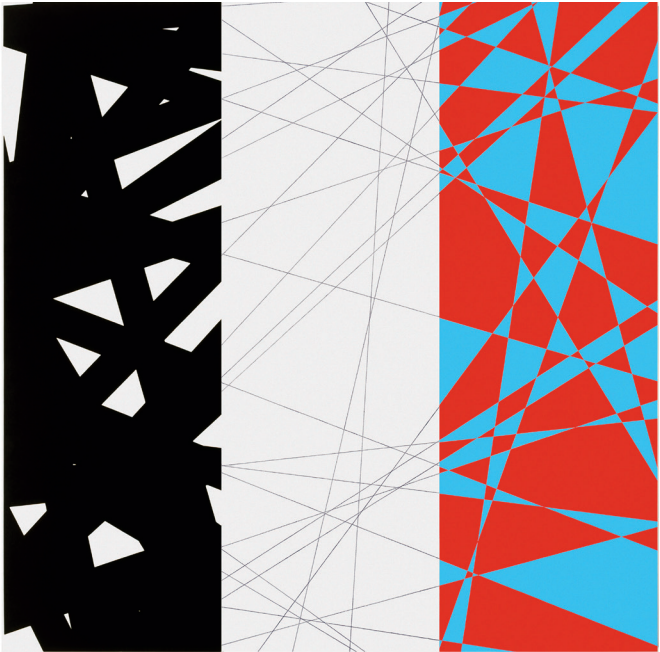
Fin de série n° 6 / End of Line no. 6 (1991)

3 draadnetten en acrylverf op hout / 3 Wire nettings and acrylic on wood
140 x 280 cm

[Verzameling Würth inv. 4677]

bijzonder de *Tapa* met de herhaaldelijk geometrische vormtaal. Ook het abstracte werk van de Frans-Russische schilders Serge Charchoune en Pierre Dmitrienko waren belangrijk voor Morellet. Maar de twee kunstenaars die hem echt in vervoering brachten met hun geometrisch abstracte kunst waren de Zwitserse kunstenaar Max Bill (*4 Double Couleurs dans le Blanc*, Verzameling Würth, inv. 2626) en de Nederlandse kunstenaar Piet Mondriaan.

Striptyque no. 1 (2005)
Acrylverf en krijt op canvas op hout (triptiek) /
Acrylic and crayon on canvas on wood (triptych)
300 x 300 cm
[Verzameling Würth inv. 9867]

Mondriaan, net als Morellet ook begonnen als schilder van figuratieve kunst, is het boegbeeld van de pure abstractie. De streng geometrische vormtaal kenmerkt zich door orde, rationaliteit en planmatigheid. De lijnen, kleuren en vormen werden veelal op een mathematische manier uitgewerkt. Deze mathematische aanpak van Mondriaan inspireerde Morellet in zijn systematische manier van werken.

Ook Victor Vasarely, 'de vader' van de optische kunstbeweging, inspireerde Morellet met zijn geometrisch abstracte vormtaal. In 1957 ontstond er een vriendschap tussen de twee kunstenaars. Het werk van Vasarely beïnvloedde ook de kunstenaars van 'Groupe de Recherche d'Art Visuel' (G.R.A.V.). In 1960 richtte Morellet samen met Joël Stein, Yvaral (zoon van Vasarely), Julio Le Parc, Francisco

Sobrino en Horacio Garcia Rossi G.R.A.V. op. Het was een samenwerkingsverband tussen 6 opto-kinetische kunstenaars. Het kunstenaarscollectief trok de aandacht met hun interactieve installaties (*Labyrinthe*). In navolging van Vasarely vond het kunstenaarscollectief G.R.A.V. dat kunst een beroep moest doen op de integrale deelname en de interpretatie van de toeschouwer. De klassieke rol van de kunstenaar veranderde.

Toeval en Ironie

Naast beweging en optica was Morellet geïnteresseerd in het gebruik van formules, logica én het toevalselement, dat resulteerde in levendige optische effecten. Een voorbeeld hiervan is *Sphère-trames* uit 1962 (Verzameling Würth, inv. 6626), een dynamisch kunstwerk bestaande uit gekruiste stalen staven en rasters.

Het toevalselement implementeerde Morellet in zijn composities, waarbij het exacte resultaat onverwachte patronen liet zien. Een voorbeeld hiervan is *Répartition aléatoire de 40.000 carrés suivant les chiffres pairs et impairs d'un annuaire de téléphone (50% magenta, 50% blue)* uit 1960 (Verzameling Würth inv. 4664). Of het vakje rood of blauw werd, hing af van de numerieke waarde van een nummer uit een telefoongids. Voor Morellet was de verbinding tussen enerzijds de perfectie van het systematische en anderzijds de imperfectie van de mens in dit kunstwerk, humor.

Vanaf 1968 greep Morellet terug op zijn vroegere geometrische ontwerpen uit de jaren 50. Met het verschil dat hij de oorspronkelijke motieven veranderde in monumentale kunstwerken in de ruimte. Ook kreeg de ironie steeds meer een prominente rol in zijn werk. Al speelde volgens Morellet de achtergrond en de persoonlijkheid van de toeschouwer hierbij een belangrijke rol.

'Cet humour, dans mon travail je le sens toujours présent, bien que certains, sans doute, ne le voient jamais'.

'Deze humor is voor mij altijd aanwezig in mijn werk, terwijl sommigen, zonder twijfel, deze nooit zullen zien'.

Op het eerste gezicht toont het werk van Morellet niets van een aanwezige dubbelzinnigheid. De titel van het kunstwerk en de context waarin het werk wordt gepresenteerd, verraden echter meer. Het kunstwerk krijgt hierdoor meer lading en betekenis. Hier is ook de vergelijking met Marcel Duchamp te maken, die ook zijn kunstwerken voorzag van titels die doordrongen waren van woordgrappen en toe-

Sphère-Trames / Grid Sphere (1962)
Roestvrijstaal / Stainless steel
60 cm diameter
[Verzameling Würth inv. 6626]

spelingen. Ondanks dat Morellet een steeds sterkere drang kreeg om zijn eigen concrete kunst op de hak te nemen, bleef hij trouw aan de systematische en geometrische kunst. De ironie in zijn werk is als het ware een uitnodiging om zijn werk en kunst in het algemeen te relativieren.

Internationaal

De geometrisch abstracte kunstwerken van Morellet sluiten aan bij de ontwikkeling in de internationale beeldende kunst en passen bij het Minimalisme. Hierdoor wordt zijn werk vaak in verband gebracht met de alom geprezen Amerikaanse kunstenaars Donald Judd, Frank Stella en Sol LeWitt.

De kunst van Morellet geniet internationale bekendheid en wordt wereldwijd tentoongesteld. Ook maakte Morellet veel objecten voor de openbare ruimte, waaronder *La Défonce* (1990) in de Parijse wijk La Défense.

De tentoonstelling 'François Morellet - Geometrie en Ironie' bevat 29 kunstwerken uit de Verzameling Würth. Sommige hiervan bestaan uit meerdere objecten. De getoonde kunstwerken zijn allen afkomstig uit de periode van 1961 tot en met 2005.

François (1926 Cholet – 2016 Cholet, France)

MORELLET

Geometry and Irony

Works of art from the Würth Collection

Early in his career, French artist François Morellet painted mainly figurative art. And yet today, he is considered throughout the world as one of the leading artists of the Concrete art movement, also known as Geometrical abstract art.

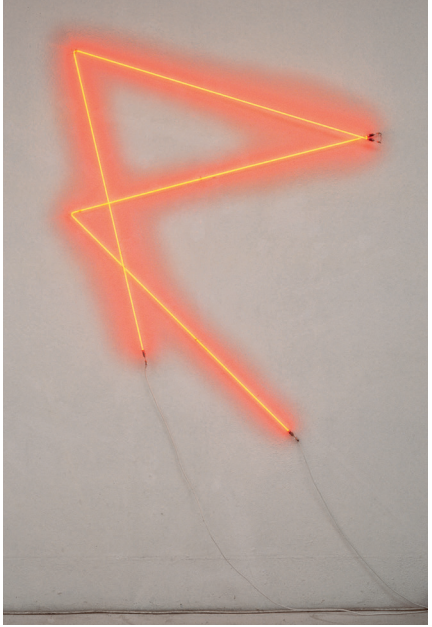
In addition to painting, he also worked with graphic art, sculpture and light art in the form of installations. He encaptured lines, triangles and squares in a linear, systematic style: painted, drawn with sticky tape, made of metal, wood or neon tubes.

Geometry

From as far back as the 1950s, his work was characterised by a geometric abstraction. Morellet was inspired by many artists. In his early work, he looked to the art of Oceania, and in particular the *Tapa*, with its repeating geometrical style. The abstract works by the French-Russian painters Serge Charchoune and Pierre Dmitrienko were also important to Morellet. But the two artists whose geometrical abstract art really thrilled him were Swiss artist Max Bill (*4 Double Couleurs dans le Blanc*, Verzameling Würth, inv. 2626) and Dutch artist Piet Mondriaan. Mondriaan who, just as Morellet, started out as a figurative painter, is the figurehead of the pure abstraction movement. The strict geometrical style is characterised by order, rationality and methodicalness. The lines, colours and shapes were often developed in a mathematical way. This mathematical approach taken by Mondriaan inspired Morellet's systematic way of working.

Morellet was also inspired by the geometrical, abstract style of Victor Vasarely, the 'father' of the Op Art movement and the two artists struck up a friendship in 1957. Vasarely's work also influenced the artists of the research art group '*Groupe de Recherche d'Art Visuel*' (G.R.A.V.). In 1960, Morellet joined with other artists, including Joël Stein, Yvaral (son of Vasarely), Julio Le Parc, Francisco Sobrino and Horacio Garcia Rossi,

Signalisation n° 1 M (1994)
Neonbuizen, 2 hoeken van
60°, transformator, draad /
Neon tubes, 2 angles of
60°, transformer, wire
170 x 138 cm
[Verzameling Würth inv. 10912]

to found G.R.A.V. It was a cooperative of 6 optokinetic artists who generated much attention with their interactive installations (*Labyrinth*). Following the example set by Vasarely, the artists in G.R.A.V. believed that art should invoke integral participation and interpretation on the part of the spectator. The classic role of the artist was changing.

Coincidence and Irony

In addition to movement and optics, Morellet was interested in the use of formulas, logic and the element of coincidence, all of which resulted in vivid optical effects. One example of this is *Sphère-trames*, from 1962 (Würth Collection inv. 6626), a dynamic piece consisting of crossed steel bars and grids.

Morellet used the element of coincidence in his compositions, resulting in the end product displaying unexpected patterns. One example of this is *Répartition aléatoire de 40.000 carrés suivant les chiffres pairs et impairs d'un annuaire de téléphone (50% magenta, 50% blue)* from 1960 (Würth Collection inv. 4664). Whether the plane turned red or blue depended on the numerical value of a number from a telephone book. For Morellet, the connection between on the one hand, the perfection of the systematic and on the other hand, the imperfection of humankind in this piece of work, was humour.

From 1968 onwards, Morellet went back to his earlier geometrical designs of the 1950s, only now, he turned the originals into monumental

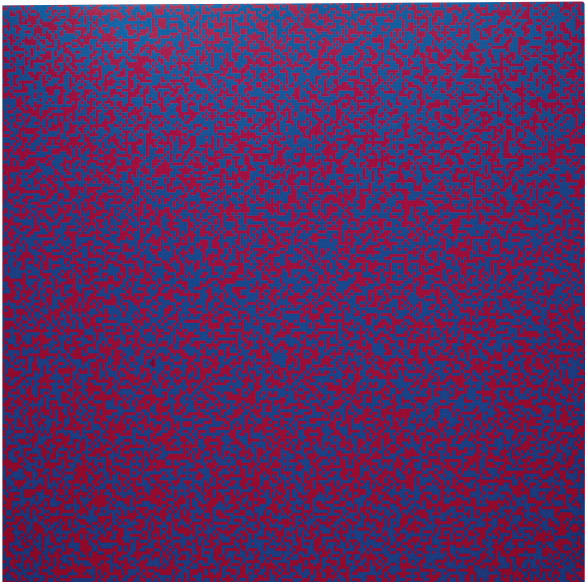
works of art in space. Irony played an increasingly prominent role in his work, although according to Morellet himself, the background and personality of the spectator was also an important influence in this.

'Cet humour, dans mon travail je le sens toujours présent, bien que certains, sans doute, ne le voient jamais'.

"For me, this humour is always present in my work even though some will undoubtedly never see it."

At first sight, there is no ambiguity to be seen in Morellet's work. However, the title of the piece and the context in which the work is presented, reveal more than the first impression does, giving the piece depth and significance. Here again, a comparison can be made with Marcel Duchamp, who also gave his works of art titles imbued with plays on words and innuendo. Despite the fact that Morellet had an increasing urge to make fun of his own concrete art, he remained true to systematic and geometrical art. The irony in his work can be seen as an invitation to generally put his work and his art into perspective.

Répartition aléatoire de 40.000 carrés suivant les chiffres pairs et impairs d'un annuaire de téléphone (50% magenta, 50% bleu) / Random Distribution of 40,000 Squares Using the Odd and Even Numbers of a Telephone Directory (50% Magenta, 50% Blue) (1961)
Zeefdruk op hout / Silkscreen on wood
80 x 80 cm
[Verzameling Würth inv. 4664]

De Verzameling Würth

De Verzameling Würth is ontstaan in de 60-er jaren op initiatief van prof. dr. h.c. mult. Reinhold Würth en concentreert zich op kunst vanaf het einde van de 19de-eeuw tot en met heden. Met 18.000 kunstwerken (schilderijen, beeldhouwwerken en grafiek) behoort de verzameling tot één van de belangrijkste bedrijfsverzamelingen in Europa. De werken worden tentoongesteld in eigen musea en kunstdependencies, die vrij toegankelijk zijn voor het brede publiek.

De 14 kunstdependencies en musea zijn gevestigd in de volgende landen: Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk, Denemarken, Noorwegen, Italië, Spanje, Frankrijk en Nederland. Kunstlocatie Würth opende in 2002 haar deuren in het destijds nieuwe bedrijfspand van Würth Nederland B.V.

www.wurth.nl/kunstlocatie

Activiteiten bij Kunstlocatie Würth

Rondleiding

Bij elke tentoonstelling is het mogelijk een rondleiding te boeken. Aan elke rondleiding kunnen maximaal 15 personen deelnemen, meerdere rondleidingen tegelijk zijn mogelijk. Een rondleiding duurt 45 minuten en kost € 45,- per groep. Op aanvraag is ons auditorium beschikbaar; hier kunnen groepen met een maximale grootte van 80 personen terecht. Uitbreiden tot circa 150 personen is in overleg mogelijk. Zowel de rondleiding als het auditorium dienen minimaal 14 werkdagen van tevoren te worden gereserveerd.

Onderwijs

In het verlengde van elke tentoonstelling wordt een educatief programma ontwikkeld voor het basis- en speciaal onderwijs. Dit programma bestaat uit een rondleiding en een creatieve workshop en duurt 1 uur. De begeleiding is professioneel geschoold mét ervaring in het onderwijs. Hierdoor zijn wij tevens in staat om het programma aan te passen aan de verschillende leeftijden en niveaus of om een totaal op maat gemaakt programma te ontwikkelen. Tevens worden er rondleidingen gegeven aan middelbare scholieren. Folders zijn op te vragen via e-mail brigitte.hoppenbrouwers@wurth.nl. Alle activiteiten voor het onderwijs biedt Kunstlocatie Würth gratis aan.

Prijswijzigingen onder voorbehoud.

International

Morellet's geometrical abstract works of art are in line with developments in the world of international sculpture and fit with Minimalism. This means that his work is often linked with that of the universally acclaimed American artists Donald Judd, Frank Stella and Sol LeWitt.

Morellet's art is internationally renowned and exhibited worldwide. He also produced many objects for the public space, including *La Défoncé* (1990) in the Parisian district of La Défense.

The exhibition 'François Morellet - *Geometry and Irony*' consists of 29 works of art from the Würth Collection. Some of the pieces consist of multiple objects. All the works on display are from the period between 1961 and 2005.

KUNSTLOCATIE WÜRTH 's-HERTOGENBOSCH

Adres / Address

Bedrijvenpark De Brand
Het Sterrenbeeld 35
5215 MK 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 629 19 11

Contact / Contact

Drs. Brigitte Hoppenbrouwers
Leiding Kunstlocatie Würth
T +31 (0)73 629 15 52
E-mail: brigitte.hoppenbrouwers@wurth.nl
Internet: www.wurth.nl/kunstlocatie

Routebeschrijving /

Route description

Openbaar vervoer/Public transport:
Buslijn/Bus 156:
Halte/Stop Het Sterrenbeeld (maandag t/m
vrijdag/Monday - Friday) 🚶 5 min.
Halte/Stop Dungense Brug (zondag/sunday)
🚶 18 min.
Eigen vervoer:
Vanaf de A2 neemt u afslag 21 (Helmond/
Veghel). Daarna richting 🏠 7000-8000
(Bedrijvenpark De Brand). Parkeren is gratis.
Own transport:
From the A2 take exit 21 (Helmond/Veghel).
Go to 🏠 7000-8000 (Business park De Brand).
Free parking.

Openingstijden / Opening hours

De tentoonstelling loopt van
08-04-2019 - 15-03-2020.
The exhibition runs from
08-04-2019 - 15-03-2020.
Geopend maandag t/m vrijdag
en zondag van 11.00-17.00 uur:
Zaterdag gesloten. De entree is gratis.
Monday - Friday 11.00 a.m. - 17.00 p.m.
Sunday 11.00 a.m. - 17.00 p.m.
Closed on Saturday. Entry free of charge
Voor afwijkende openingstijden kijk op
www.wurth.nl/kunstlocatie
For different opening hours check our
website www.wurth.nl/kunstlocatie

Voorzijde / Cover

François Morellet
Mask King Tape (1985)
Fotografie
© Studio Morellet

Alle activiteiten van Kunstlocatie Würth
zijn projecten van Würth Nederland B.V.